

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbázár
épület
Az előfizetési pénzek és hir-
detések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással,
díjszabás szeriut.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085 szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Bélmunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

A nőkérdés megoldásához.

Boldog, boldogtalan szól már hozzá. Ugy annyira, hogy minél inkább akarják mindkét nem részéről a mai modern társadalom képviselői a gordiusi csomót szétbontani, annál jobban összekuszálják annak szárait.

Mert százszorosán elhibázott dolog avatlan kézzel olyan titkot fűrkészni, melynek megvilágításához nem elégséges az újságolvasó közönség szemébe frázisokkal aranyport hinteni, hanem kell hozzá a családi élet szentélyének, a saját „énem”-nek és a házastársnak, mint együttműködő egyénnek tüzetes pszichológiai ismerete, hogy a nevezett eszme tárgyalásánál számításon kívül ne maradjon a házastársak azon különleges kötelemzettsége, melylyel a házásélet által, ugy egyezmésnek, mint a hazának és a tiszta erkölcsöknek áldozatot hozni hivatottak. Kell hozzá érzék a jóízű és a tűzpróbát kiállta szeplőtelen erkölcsök érdekében, hogy ezzel a gyermeknevelést nem holmi nyűgnek, vagy olyan ügynek tartjuk, melyet a házastársak legszívesebben az állam közös háztartására bíznának, hanem a melylyel a gyermeket, mint a családi boldogság leghívebb exponensét, az apai és anyai szív edes közelségébe hozhassuk, jobban, mint eddig, a nőkérdés megoldása kapcsán. Ha ilyen czélzattal kérnek a nők figyelmet és pártfogást a feminista és nőemancipáló kérdések megoldása terén, korlátozott eszű ember volna az, aki azoknak jogosultságát ellenezné. Hanem mit kell látunk nap-nap után különféle iratokban, könyvekben, egyesek és mások részéről?

Vannak bizonyos férfiak, kiknek nagyon tetszik az a bizonyos modern irány, melyet divatos uri morálnak neveznek, mely azonban nem más, mint az egyedet lealacsonyító, a házasság intézményét megbontó, a tiszta erkölcsöket kigúnyoló destruktív irányzat. A férfiaknak teljes függetlenítése volna ez a nemi kérdések terén egy a házásélet előtt, mint abban, a házásélet korlátait rutul átélve. Ilyen eszmékkel a prostitúciónak, a hirdett szabad szerelemnek és saját testünknek kedvezhetnénk ugyan, a lelkünk azonban, melyet csak a nemes, a szép, a jó, az ideális elégíthet ki, voltaképpen, csak ideig-óráig fogja tűni a test zsarnokságát. Res-pice finem — ilyen eszmékkel nem érünk célt.

Mások a házasság kötelekének megalazításával hozakodnak elő. Hivatkoznak japán mintára, emlegetnek megegyezést 50 — vagy 30 perczentre a házastársak között, hogy meddig éljenek együtt, emlitenek olyan, az emberiség történetében kimagasló egyéneket, akik szintén rokonszenveznek ezen eszmével. Azonban vétenek a logika ellen. Egyesekkel szemben ugyanis szinte az egész társadalom, különösen a nőknek bizonyosan a túlnyomó többsége, ha nem is adnak olyan szembetűnő kifejezést meggyőződésüknek, mint az ellenfél, tiltakoznak a családi boldogság, a szív bekeje, a gyermeknevelés nevében ezen újító irányzat ellen.

Különbö is a nőkérdés megoldása terén, amelytől részben nemzetek és tán az egész társadalom is új alapozást vár, a multat is figyelemre kell méltatnunk, egy a történelemnek, az élet állítólagos mesterének, ut-

mutatása mellett, mint a jólétnek örvendő népek sajátos beléletét is, hogy vajjon a nőkérdés milyen világításban biztosítaná leginkább az újjászületés, a szabad fejlődés, az általános haladás sarkkövén kiépülő emberiséget egészében és azt alkotó elemeiben. Ilyenkor azzal a bizonyos egyének által fanatismusnak, középkori sötétségnek, újkoriban babonának csufolt, évszázadok viharában megdedzett kereszténységgel is le kell számolnunk, hogy vajjon hirdett eszméinek nem kell-e ellentmondania a modern kor fiának. Annyi bizonyos, hogy a ki a tulzásoktól és előítéletektől menten, a szintiszta tudományos kutatás és ennek pozitív actáiban bizva, a mai kor modern eszméit összeveti a józan ker. elvekkel, az utóbbiakat a tudományos kutatás és eredmények elismerő gloriájától körülvéve látja.

Ugyanezen okból a nőemancipációt, a feminizmust, vagy bármiképpen is nevezzék meg, a házasság hitvallásának szentsége nélkül nem tartom jogosultnak, hogy fejlődjék és megoldását elérje.

A feminista nőeknek pedig a mondottakon kívül még csak annyit, hogy a nőemancipációt, a feminista mozgalmat ne tekintsek annak, hogy abból a jelenben vagy a jövőben bizonyos elsőseget, főlényt vagy bármit is előlegezzenek, esetleg követeljenek egyedül a női nemükre való hivatkozással, mert a szép nemnek specialis tulajdonságai kell hogy eltörpüljenek akkor, amikor nem azoknak kiválóságáról, esábitó ingeréről, hanem a hivatásról, a tehetségről, az arvalóságáról van szó.

Ennyit röviden a nőkérdés és néhány

TÁRCZA.

Jelenet a perionon.

Megállott a vonat s könnyű libbenéssel
Leszókkent róla egy selymes úri dáma,
Katalpos mivoltját egy vén parasztasszony
Már messziről nézi, egy-egy elcsodálja.

Odarohan hozzá, elkapja a pakkját,
Görnyedez alatta, többször meg-megállnak,
Nem bírom szó nélkül, odaszólok halkán:
Hej, anyó, nehéz lesz az a pakk, magának!

Szűrő tekintettel, végigmér az asszony,
Mintha gondolkodnék, mit is mondtam neki,
S büszke önértéssel felkapja a fejét:
Hát hiszen, a — lanyom csak nem czepelehet!

BODNÁR ISTVÁN.

Tolnamegye történetéből a XVI. században.

A nagy Szolimánnak 1566-ban Sziget alatt bekövetkezett halálával valamivel nyugalmasabb esztendőök köszöntenek be hozzánk. Igaz, hogy ez az állapot nem tartott soká s 1591-ben újra hevesen tört ki a harc, de legalább az 1567-től 1591-ig eltelt negyedszázad alatt megpihenhetett kissé a sokat zaklatott, nyomorúságba süllyedt ország. Ez a nyugalom távolról sem volt teljes; a különbség most csak az lett, hogy a nagy hadjáratok szüneteltek e két és fél évtized alatt.

Mikszát az 1566-iki hadjárat szégyen-

letes eredménytelensége kiabrándította harci terveiből s hajlandóvá tette a békére. Elősegítette ez irányban való törekvéseit Szolimán utódjának Szelimnek békés indulata hazánkkal szemben, aki midőn Hosszutóthyt, a fogva tartott követet szabadon bocsátotta, felszólította Mikszát, hogy küldjön követet, akivel a békéről tárgyalhasson.

A követ szerepére Verancsics Antal egri püspököt szemelték ki, kinél megfelelőbbet nem is találhattak volna. Régi, tapasztalt diplomata volt ő már ekkor. 1530-tól kezdve a Zápolyiak, majd 1550-től Ferdinánd szolgálatában megfordult majd minden udvarnál s mindig sikerült a legkényesebb ügyeket is a legsimábbban elintéznie.

A portánál is ösmérés volt már, 1553-ban járt ott szintén békekötés ügyében. Verancsics mellé társul Teuffenbach Kristófot adták.

A követség eredménytelennel végezte el a rábízott feladatot; hosszu ideig folytak a tárgyalások (1567. aug. — 1568. febr.) de végre is Verancsicsnak sikerült éles eszével legyőzni a nehézségeket, s urának ügyét diadalra vinni. 1567. febr. 13-án Dinápolyban, ahol Szelim ekkor vadászat miatt udvarát tartotta, megkötöttet nyolcz évre a dinápolyi béke.

Ezen konstantinápolyi útjában Verancsics kíséretében volt, talán mint titkárja, egy olasz nemes Marc Antonio Pigafetta, aki utjáról utleirást készített, ami ránk maradt.¹⁾

¹⁾ „Itinerario di Marc Antonio Pigafetta gentile uomo vicentino all' Illmo Sgr. Eduardo Seymer conte d'Herford. Londra appresso giovanni Wolfio Jughilese 1585.”

Mivel azonban az eredeti példány, mely valószínűleg unicum, nehezen hozzáférhető (a British-

Az első fejezetben a követség czélját világítja meg, a továbbiakban utjuk rövid leírását adja Bécsből Konstantinápolyig. Fellemlíti itt, hogy elhaladtak Földvár mellett, ahol a törököknek erősségük van s Tolna mellett, amely a magyarok szerint „város”. A részletekre itt nem terjeszkedik ki, meg is mondja, hogy azokra később kerül a sor. Böven beszél ezután konstantinápolyi tartózkodásukról, a török viszonyokról, a városról, az utolsó fejezetekben pedig visszautazásukról szól részletesen. Ezekből akarjuk bemutatni fordításban a szerzőnek meggyőzően áttett útja alatt szerzett benyomásait.

Mohácutól elindulva hat és fél óra alatt Ethí (?) faluhoz érkezünk, majd Szekesöhhöz, ahol erősség van. Átmentünk Bátán, ahol szép és gazdag apátság virágozott valaha, és Bátaszéken. Jól művelt síkságon át haladtunk, mely gyönyörű dombok s a Duna között fekszik; abból, amit Magyarországból láttam, ez a vidék tűnt fel előttem legszebbnek. Három óra alatt Tolnára értünk, mely a Duna jobb oldalán fekszik. Jó, magyar módra épült házai vannak. Lakosaival a törökök jól bannak. Legnagyobb részük ágostai hitvallású; van iskolájuk, tanításukról már fentebb volt szó. Elhaladtunk Szekszárd mellett, ahol gazdag apátság volt; az apátsági épület erősséggel van átalakítva s török katonák állomásoznak benne. Vidéke dombos s jól művelt. Szekszárd, szandzsáknak központja; az egész török vidéken egyedül itt hallottam harangszót. Tolnáról kilencz óra alatt Földvárra értünk, ami annyit jelent, mint „tocca di terra” (földből készült vár);

muzeumban van), a délszláv akadémia kiadta az eredeti olasz szöveget folyóiratában (Starnie XXII. évf. Zágráb 1890.).

Kérjük az előfizetések megújítását s a hátralékok szives beküldését.

kritériuma érdekében. Gróf Batthyány Ervin és a feministák új folyóiratot indítottak eszméik terjesztése érdekében. A lapot nem láttam ugyan még, hanem a feministáknak a híres bögei szocialdemokrata és fülíg radikális elveket valló gróffal való barátkozása nem jól fest, mert ez assimiláló hatással lehet a feministákra. Ha tényleg így is lesz, akkor a feministák ne csodálkozzanak majd ábrándos ideáljaik dicsfényének elhalványulásán és ne másokban, hanem önmagukban, túlzott követeléseik tartalmatlanságában keressék ennek okát.

Perényi Pál.

Tolnavármegye selyem-tenyésztése.

A m. kir. földművelésügyi miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége — mint erről lapunk múlt számában már megemlékeztünk — közreadta jelentését Tolnavármegye selyemtenyésztéséről az 1906. évben. A tartalmas jelentés elején *Bezerédj* Pál, a selyemtenyésztés emelése czéljából kiküldött miniszteri meghatalmazottnak, a lángelkű buzgalom féltő szeretetének gondosságával szerkesztett jelentése olvasható a földművelésügyi miniszterhez, az ország selyemtenyésztésének állapotáról.

Ebből a jelentésből a selyemtenyésztési felügyelőségnek a selyemipar megerősítésére irányzott törekvése fényesen világlik ki. A múlt évben Mohácson 120 órsóra berendezett fonódat vettek üzembe és azt a felügyelőség saját kezelésében tartja üzemben, míg a fonoda számára szükséges mintegy 350 munkásnőt teljesen kiképezik, amikor a fonódat f. év folyamán E. Amphoux olaszországi selyemgyáros czégnak adják át. Az 1906. év végével üzemben volt 7 selyemfonoda és pedig: Győrben, Komáromban, Lugoson, Mohácson, Pancsován, Tolnán és Ujvidéken. Ezekben 1.320.000 kgr. nyers gubót dolgoztak fel, melyből 5.200.000 kor. értékű, 110.000 kgr. selymet nyertek. A folyó évben Törökkanizsán és ezenkívül még Békésabán állítanak fel fonódat. A hazai iparnak is jelentékeny szolgálatot tett a felügyelőség, amikor a gubófojtó készülék szabadalmát olaszországi bírtokosától 30.000 koronáért megvette s ezáltal lehetővé tette,

hogy mintegy 100.000 kor. értékű gépet Budapesten készíthetett.

A tenyésztők minél sikeresebb kioktatása érdekében 46 szakember 1136 községben, vetített képekkel tartott szemléltető előadást, mely előadásokon 150.474 en vettek részt.

Tolnavármegyében a múlt, 1906. évben 127 községben és pusztán 3200-an foglalkoztak selyemtermeléssel, akik 65.640 kgr. gubót termeltek, ami után keresetük 113.129 korona 52 fillért tett ki. A tenyésztők száma legnagyobb emelkedést mutat Faddon, ahol 28-ról 47-re és Dunaszentgyörgyön, ahol 115-ről 141-re emelkedett a termelők száma. A központi járásban a legtöbb tenyésztő, 192, Szedresen volt. Ezek termeltek 5123 kgr. gubót, amivel 8124 koronát kerestek. A selyemtermelés megkezdése óta ebben a kis községben 135.332 koronát keresett a lakosság. A dunaföldvári járásban Dunaszentgyörgyön volt a legtöbb tenyésztő, 141, akik 2686 kgr. gubót termeltek. Ez után a keresetük 4713 koronát tett ki. A simontornyai járásban a termelők száma a legmagasabb volt Palfán, ahol 58-an foglalkoztak selyemtenyésztéssel. Legtöbb gubót, 1412 kgr., Kölesden termeltek, amiért 2536 koronát fizetett a selyemtenyésztési felügyelőség. A völgyeségi járásban a legtöbb tenyésztője, 40, Kisvejkén volt, akik 1210 kgr. gubót termeltek és ez után 2199 koronát kerestek. A dombovári járásban Gyulaj vezet, ahol 64 termelő 1242 kgr. gubót termelt és 2126 koronát keresett. A tamási-i járásban Tamásiban volt a legtöbb termelő, 95. Legtöbb gubót azonban, 1292 kilogrammot Felsőnyéken termeltek, amiért a tenyésztők 2341 koronát kaptak. Szekszárdon 125 tenyésztő 2029 kgr. gubót termelt és 3356 korona 64 fillért keresett. A selyemgubóért kifizetett ezeken az összegeken felül a selyemtenyésztési felügyelőség a múlt évben Szekszárdon, a selyemgyárnál alkalmazott tisztviselőknek és munkásoknak 146.399 kor. 23 fillért, kereskedőknek és iparosoknak 62.952 kor. 88 fillért, Tolnán a fonodában alkalmazott tisztviselőknek és munkásoknak 155.571 korona 59 fill., iparosoknak és kereskedőknek 30.567 kor. 11 fillért. E szerint a selyemtenyésztés és selyemipar után a múlt évben Szekszárd város keresete 212.708 kor. 75 fill., Tolna községe 188.552 kor. 70 fill., az egész vármegyéé 508.620 kor. 33 fillért tett ki. A

selyemtenyésztők közül legtöbb keresete volt Bán János böleskei lakosnak: 336 korona. A beszállított selyemgubóért 100 koronán felül kapott Bátán Ambrózi János 191, Tolnán Panczer Kati 189, Szedresen Berki Ilona 173, Kajmádon Altdorfer Lipót 171, Hidján Kis Péter 165, Majoson Pflug János 161, Mőzsön Szabó Sándor 152. Dunaföldváron Szitányi Károly 151, Jegenyésen Német Juli 150, Kiskajdácson Perczel Ella 149, Felsőnyéken Tölösi Gergely 140, Murgán Kohn János 128, Nagydorogon Balogh József és Kölesden Varga János 124—124, Nagymányokon Pász János 122, Döbröközön Boczor József 118, Hanton Hubert Ferencz 112, Grábóczon Koster József 110, Sárpihsen Szalók István 109, Kisvejkén Sallai Ádám 107, Szalkán Müller Ádám 106, Madocsán Vörös János 104, az öcsényi szőlő-hegyen Csulus Teréz 103, Szekszárdon Czéh Jánosné 102, Julia-majorban Márkus András és Ózsákon Kis Béla István 100—100 koronát.

A legtöbb gubót termelők a Bezerédj István-alapítvány kamataiból jutalomban részesültek és pedig Berki Ilona Szedres 5, Kis Péter Hidja 3, Strasser István Jegenyés 2, Altdorfer Lipót Kajmád 5, Ambrózi János Bata 4, Panczer Kati Tolna 3, ifj. Bán János Böleske 2, Szabó Sándor Mőzs 1 drb. m. kir. 10 koronás aranyat kapott.

Bár a termelők száma vármegyénkben az előző évihez képest 718-al csökkent, a fentiek szerint vármegyénk selyemtenyésztése a munkás népek elég szép keresetet nyújt. És hisszük, hogy eljön az idő, midőn azok is, akik ma még idegenkednek a selyemtermeléstől, rövid időn belül be fogják látni, hogy tőke nélkül, rövidebb idő alatt, tisztességes keresetre nem lehet szert tenni, mint a selyemtenyésztés által. Csak-hogy ehhez elsősorban az kell, hogy a községek vezetői átértsék Széchenyi István gróf következő szavait: „Legyen csak elég szederfalevél s a többi bizonyosau el nem marad.”

Mert el kell ismerni, hogy a termelés fokozására nem alkalmas körülmény az, hogy a tenyésztők 10 (Döbrököz), 15 (Nagydorog), vagy épen 30 klm. távolságra kénytelenek menni, mint a palfaiak, hogy szederfalombhoz jussanak. A selyemtenyésztési felügyelőség a szederfaállomány szaporítása érdekében is minden tőle telhetőt megtesz.

itt a Duna mellett török erősség áll. Átmenünk Pakson, melynek szép, fallal körülvett temploma van. A városban török katonákat láttunk. Lakói magyarok s ágostai evangélikusok.

Ezeket írja Pigafetta megyénkről; egyiket megjegyzése bővebb magyarázatra szorult, amit a következőkben kísérlek megadni.

A bátai apátságról úgy nyilatkozik, hogy az csak „volt”. A mohácsi vész után ugyanis sokat szenvedett a törököktől, akik kirabolták, feldúlták, s a XVI. sz. közepén már elhagyatottan állt romjaiban.

A szekszárdi bencés-apátság szerzetesei még a török uralom előtt szétszóródtak, s az apátság javait világi urak foglalták le maguknak. Midőn Buda elfoglalása után állandó török őrség marad itt, az apátsági épület lesz a török katonaság állomási helye.

Szekszárd volt a szekszárdi szandzsáknak főhelye. A törökök u. i. a hódoltsági területet — főleg hadi szempontból — kerületekre osztották fel (kerület—szandzsák), melyek ismét egy-egy helytartóság alá tartoztak. A szekszárdi, simontornyai és kopányi szandzsák a budai helytartóság (pasalik v. elajet) körébe tartozott.

A fanatikus török a katolikus vallás feltűnő szertartásait nem igen tűrte meg az

öt uraló területeken; díszes körmenetekről, temetésről, harangszóról szó sem lehetett. Ezért tünt fel Pigafettának, hogy Szekszárdon hallott csak harangszót, másutt pedig nem.

Olasz létére, természetesen, hogy feltűnőnek találta a mi építkezési módunkat, ezért teszi oda, hogy „magyar módra épült házak”. Építkezésünket illetőleg érdekesek megjegyzései, amiket Laskafalu leírásánál tesz: „Eszékről négy óra alatt Laskafaluba értünk. Nagy falu ez csak, de a magyarok városnak nevezik. Fal nem veszi körül, házaik majd mind szalma fedű s elég nagyok és kényelmesek; magyar módra készült kályhákkal vannak ellátva. A horvátok és bolgárok házai mellett azok nagyszerű paloták, mégis oly kicsiny s oly alacsony ajtóik vannak, hogy az ember csak nagy ügygyel-bajjal tud a házba bejutni. Ezt pedig azért építik úgy, nehogy a törökök bemehessenek a házaikba lovaikkal s ott megteljedjenek.”

A tolnai iskola említésénél megjegyzi, hogy a tanításról s iskoláztatásról fentebb volt szó; erről t. i. Laskafalunál beszélt s azért feleslegesnek tartotta ismétlésbe bocsátkozni. Teljesség kedvéért itt adjuk az idevonatkozó részt:

„A lakosság nagy része elég művelt, főleg az ifjak, akik szorgalmasan foglalkoznak a tudományokkal; mind ágostai hitvallásnak, van egy prédikátoruk s iskolájuk, ahol a latin görög és héber nyelvet tanítják, azonkívül a szabad mesterségeket (artes liberales), mint a retorikát, arithmetikát, geometriát s hasonlót. Szabadon mehetnek külföldre tanulni, hozhatnak magukkal könyveket.”

Mint Pigafetta leírásából láthatjuk, a XVI. sz. 60-as éveiben már nagy mértékben el volt terjedve megyénk területén a protestantizmus. Érdekes pl. mint jutottak tulsulyra Tolnán. Míg kisebbségben voltak, addig a városon kívül fekvő kápolnában tartották istentiszteleteiket, mikor azonban egyenlő erőnek érezték magukat a katolikusokkal, a főtemplomba költöztek ők is, amelyet később kétfelé osztottak a két felekezetnek. A katolikusok száma azonban csakhamar annyira megesapport, hogy teljesen kiszorultak a főtemplomból, s ők jutottak most a kis Szt.-Bertalan kápolnába, ahol a protestánsok — még mint kisebbség — istentiszteleteiket végezték.

Hlb.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testerőt, megemlékezteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára tizenkét 4.— korona

Igy a múlt évben kiosztott vármegyénkben 129.574 darab 2—3 éves iskolázandó magági csemetét és 3498 darab kiültetésre alkalmas szederfát. Községeink is a községi faskolákból 7214 szederfát ültettek ki, a legtöbbet 462 darabot, Felsőireg község. Ezzel szemben igen sajnálatos körülmény az, hogy 5552 darab szederfa pusztult el a múlt évben. A szedreskertek létesítése is szépen halad. A többi között kiemeljük Gyöngyösöt, mely 8900, Keszőhidegkutat, mely 9000 □-öl, Szakályt, mely 6 és Kurd, Mucsi, Szakadát és Felsőnyék községeket, melyek 10 holdas szedreskertet létesítettek. Legtöbb lomszedésre alkalmas szederfa van közhelyeken Szekszárdon, 2422, a központi járásban, Ócsényben 2203, Dunaföldváron (dunaföldvári járás) 1814, Medinán (simontornyai járás) 502, Bonyhádon (völgysegi járás) 934, Gyulajon (dombovári járás) 660, Tamásiban (tamási-i járás) 581 darab. Utczákon, köztereken és különösen utak mellett 33.200 darab lomszedésre alkalmas szederfa állt a termelők rendelkezésére. Sok helyen a földbirtokosok és bérlők is megengedték a tulajdonban levő fákról a lomszedést s így volt elérhető az, hogy vármegyénk lakossága csupán gubóért 113.129 kor. 52 fillér jövedelemre tett szert.

A szekszárdi gyermeknap.

— 1907 április 3. —

Lassan, de szívós kitartással szítáló esőcseppek, borus, nyirkos tavaszi légkör, ez jellemezte délelőtt 11 óráig a helyzet képét. A jótékony bácsik és nénik felfelé vetett esdő pillantásokkal látszottak kérlelni a mindenek Urát: „En teremtem, mi lesz velünk s elhagyott gyermekeiddel?”

A bizonyára sok szép hölgyajakról is elhangzó fohásznak lett is fogantatja! Az egek Ura nem hagyhatja cserben a végre is enképére formált apró proletárjait!

Úgy valamivel 11 óra után oszladoztak a komor fellegek, mögöttük diadalmasan tört elő a szívet és kedélyt melegítő, éltető tavaszi napsugár! Délutánra már nyoma is eltűnt az éjjeli esőnek.

A rendező bizottság a Kaszinó-Bazár előtti sétatelen, szemben a nagyföldszével, egy vászontetőből formált sátorral állított fel, amelyben az elhelyezett asztalok szőnyegdíszítéssel voltak ellátva, s megrakva a jótékony czélra árusítandó apró csecsebecsékkel, virágokkal, jótékonyági bélyegek, cukorsüteményekkel stb., amelyeket gyöngéd női kezek kitűnő ízléssel és szakértelemmel rendeztek el a sátor belsejében.

A sátor előrésében volt elhelyezve a gyűjtő urna, melybe a délelőtti folyamán még bizonytalan időjárás dacára is szép számmal megfordult érdeklődők, jelentékeny összegben rótták le a könyörület adóját. Volt olyan nagylelkű emberbarát, a ki egy-egy szerény cserépes virágszállért 2—4 koronát adott.

A rendező-bizottság tagjai közül már délelőtt sem hiányzott a vármegyei és városi társaséletnek nem egy számottevő alakja, többek között ott volt *Simontsits* Elemér, a szép és életrevaló ideák lelkes életrekejtője s többször megalkotója. A sátorban levő holmik árusítása s illetve az urna őrzete körül pedig egy egész csomó viruló szép asszony, szeretetreméltó úrhölgy buzgólkodott. Ott láttuk *Hazslinszky Gézáné*, *Kovács Dávidné*, *dr. Kramolin Gyuláné*, *Holub Jánosné*, *Wolf Arnoldné*, *dr. Rubinstein Mátyásné* úrasszonyokat, *Triebler Ilma* úrhölgyet stb. stb.

A gyermeknap „clouj”-t a délutáni sétatangverseny alatt lefolyt vásár képezte.

Kissé döcögösen indult, mint minden új intézmény, hiába, a publikumnak szokni kell az ilyenekhez, de bele is találta ám magát hamarosan, mint az eredmény megmutatta.

Délután 5 órára a sátor asztalai csábítóan és étvágygerjesztően tele voltak rakva mindenféle jóval, az ifjú csemetéknek sütemény, apró perezcek, s más egyéb csemegék kínálkoztak, a nagyobbakra ezenkívül pompásan illatozó virágok, képes füzetek stb. várakoztak.

Vilczek Sándorné urnő egy csomó izléselesen összeállított ibolyacsokrot küldött. Megkezdte a vásárt egy édes kis piros kabátos babika, a kis *Mathioni* Eszti, gondos anyai őrszem mellett egy kosárka ibolyát hordozva körül, a melyet jó mamája saját terméseként szintén a nemes czélra ajánlott fel. Persze, hogy nyomban elkapkodták, s a piczike boldogan hullajtotta kis kacsóival az urnába a csengő koronákat.

A jószívű kis csöppesség ragyogó példája dacára, néhány percre megakadt a vásár; nem igen vállalkoztak kezdetben a jótékonyág tünderei — hjah — már ez is olyan magyar szokás, mert hát mi csak ilyenek vagyunk, egy kis nógatás nélkül nem szívesen fogunk valamibe, de ha azután bele melegsünk, kitűnően megy a dolog.

Igy volt ezuttal is, a rendezők udvarias felkérésére, a sátorban foglalatoskodó úrhölgyek, szép asszonyok lelkes buzditására végre is kiváltak a nézők sorából 1—2 bájos leányka, félénken kezébe vesz egy egy rakott tálczát a sátor alatti asztalokról, enni-való, kedves, szorongó tartózkodással viszi szét a publikum közé. No csak ennyi kellett, a jég meg van törve, 2—3 perc s üres tálczával és egy halom pénzzel térnek vissza.

Egy élénk, piros képű, bogár szemű kis bakfis, pompás ötletességgel a hivatalos urak, ismerős bácsiknál kopogtatott, s egy maga 8—10 koronával tért vissza rövid percek mulva. Lelekemelő és követésre méltó példája a leányszív nemes érzésének!

A gyönyörű példa vonz, csakhamar benépesül a sátor környéke, egy egész sereg, mosolygó, fürtös fejecske nyüzsgő ottan, csupa kedves, mosolygó leányarcz, egyik szebb, fiatalabb, üdébb mint a másik, poétikus, szingazdag kifejezése az ifjú tavasz-nak! Szinte átérzi mindegyik az ő fontos hivatását e mai nap történetében. *Kovács Dávidné*, *Holub Jánosné* hamarosan egy ékes kis gardát toborzanak. Rövid percek alatt 3—4-szer fordulnak az üres tálczákkal, már rékkel hozva nemes fáradságuk eredményét az urnába. Hisz csak egy egy kicsinyke összeget kérnek a formás kacsókkal kiválogatott és átnyújtott apróságokért a jótékonyág nevében, s mikor oly csábosan, oly kedves csicsérgéssel esdekelnek, rimázkodnak, ugyan ki tudna ellenállni ilyen szeretetreméltó fosztogatóknak.

Úgy fél 6 óra előtt valamivel tüzoltó trombitán adott hívójel figyelmezteti a közönséget, hogy gróf *Apponyi Géza* főispán, a Liga helyi bizottságának elnöke érkezett az ünnepély színhelyére, kit a korzóra lépésekor *Rácz* József rendőralkapitány, a helyi bizottság ügybuzgó jegyzője fogadott és kalauzolt az uri hölgyek sátorához.

A népszerű főurat természetesen nyomban körülvették a jótékonyág anyaljai, egyik virágot, a másik bélyeget, a harmadik jó ég tudja miféle kinált neki, a ki a kedves figyelemnek ilyen eclatans megnyilatkozását igazi nagyuri finomsággal, disztinált, gavallér előzékenységgel honorálva, hullott a bankó szaporán, tellett az urna és gyarapodott a nemes czél.

A főgimnázium ifjúsága kettős zárt sorokban vonult ki dobszó mellett az ünnepélyre, *Wigand János* igazgató, *Brebovszky*

Elemér és *Földes László* tanáraik vezetése alatt. A sátor körül karszalagos jelvénnel 24 ifjú állott diszörséget. Az egész ifjúság felvonulás közben ellépett az urna előtt, s megkapóan egyöntetű nemeslelkűséggel hullatta a maga ajándékát a többi közé. Már előzőleg az egyes osztályokban tanáraik méltatták a gyermeknap jelentőségét, s így az esemény maradandó emléket hagyott a jóra fogékony ifjú lelkekben. Az ifjúságnak az ünnepély keretében való impozáns részvétele a tanári kar, s különösen *Wigand János* igazgató érdeme, a ki széplelkű nejjével együtt a gyermeknap sikere érdekében, utóbbi társadalmi téren — hathatós tevékenységet fejtett ki. A polgári iskola fiú növendékei *Krammer János* igazgató s több tanár vezetése alatt szinte kivonultak az ünnepség színhelyére.

A vásár alatt s az ünnepély egész tartamán keresztül *Garay Lajos* kedvelt cigány primás jól összeválogatott zenekarával mulattatta a szórakozó közönséget.

A sátor belsejében a tárgyak elosztásával, eladásra előkészítésével s közben árusításával foglalkoztak: *Hoffmann Sándorné*, *Borzák Endréné*, *Kovács Dávidné*, *Tihanyi Domokosné*, *Holub Jánosné*, *Tóth Henrikné*, *dr. Kramolin Gyuláné*, *Bodnár Istvánné*, *Mathioni Jánosné*, *Wolf Arnoldné*, *dr. Rubinstein Mátyásné*, *Stokinger Jánosné*, *Kresmarik Pálné*, *Agoston Istvánné*, *Wigand Jánosné*, *Bajó Jánosné*, *Dümtör Miklósné*, *Reichl Sándorné*, *Friedmann Béláné* úrasszonyok, *Triebler Ilma* úrhölgy és futólag megfordultak ott még nagyon sokan, a kiknek neveit mely sajnálatunkra feljegyezni nem sikerült.

A virágok, édességek, a különféle tárgyak árusítását a jelen volt hölgyek közül a rendezőség felkérésére a következők voltak szívesek végezni: *Kovács Jolánka*, *Agoston Bözsike*, *Steiner Olga*, *Rill Mariska*, *Mányoky Sárika*, *Wigand Hedvig*, *Raisz Ilonka*, *Linhardt Hilda*, *Polgár Mariska*, *Ujváry Juliska*, *Kramer Zsófi*, *Böhm Aranka*, *Szabó Erzsike*, *Almási Ilonka* stb.

Ők végezték a legfáradságosabb, de a legszebb, a legelismerésre méltóbb feladatot, a körülményekhez képest fényes anyagi eredmény az ő kis kezeik, érző szívük, picziny ajkaik munkája, megérdemlik ugy a nagyközség, mint a Liga intézményének őszinte igaz halálját!

De nem lenne teljes a fenti tudósítás, ha a legmelegebb elismerés hangján nem emlékeznénk meg a főrendezőről, *dr. Gyenes József* kir. törvényszéki bíró urról, ki lelkes agítalásával kétségtelenül a legtöbbet tette a fényes siker elérésére.

Végül az estét a muzeum sétányról a korzón keresztül vonuló 30—35 főből álló fáklyás menet fejezte be, melynek élénk felvonulásában még sok néző gyönyörködött.

Üdv annak a derék közönségnek, mely adományaival nem fukarkodott, köszönet és hála azoknak a lelkes, buzgó honleányoknak, úrasszonyoknak, a kiknek fáradságot nem ismerő munkája ezt a szép eredményt létrehozta.

JuszuF.

A pécsi püspök döntése.

Gróf *Zichy Gyula* pécsi püspök döntött a *Wosinsky* üvegfestési ablak ügyében s *Döry Pálné* alispánénak, mint a szekszárdi róm. kath. óvoda és gyermekmenhelyet fenntartó egyesület elnökének, a választmány megbízásából ő hozzá intézett megkeresésére a következő levéllel válaszolt:

Fekete Hugó Szekszárd, Kaszinó-bazár

Női- és gyermek-kötények, harisnyák, ingek, gallérok, nyakkendők, ajándék-, disz- és játéktárgyak nagy választékban. 32—52

Nagyságos jobaházi Döry Pálné urnőnek, a szekszárdi róm. kath. óvodát és gyermekmenhelyet fenntartó egyesületelnőkének

Szekszárd.

Nagyságos Asszonyom!

Olyan becses és kedves előttem I. b. Wosinsky Mór áldott emlékezete, hogy még a látszatát is kerülni óhajtom, mintha utját akarnám állani, hogy hálás hűveinek iránta meghatározóan megnyilatkozott kegyelete, emléket állítson neki azon templomban, melynek díszítésén annyit fáradozott.

De mivel Nagyságos Asszonyom a lelkes vezetése alatt álló nemes egyesület f. évi márcz. 23-án tartott üléséből nyilatkozatra kér fel, feltárom leplezetlenül, hogy a kath. egyház szellemével s magának az I. b. apát-plebánosnak lelkületével, finomult érzékével is megegyezőbbnek tartom, ha a megrendelendő festett ablak Szt. Czeccilia képével díszítetik, mintha arra Szt. Gergely alakja festetnék Wosinsky arcvonásaival.

Hozzá teszem, hogy ha e Sz. Czeccilia ablakfestménye megfelelő körirattal vagy aláírással láttatik el, maradandóbb emléke lesz Wosinsky-nak, mint az ő vonásaival megfestett Szt. Gergely alakja.

Nem keresem az alkalmat, hogy ilyen vitássá vált kérdésbe avatkozzam, de szívesen teljesítettem Nagyságos Asszonyomnak kérését, magam is azt óhajtván, hogy Wosinsky emléke a templomban megfelelő módon örökíttessék meg.

Meg vagyok győződve, hogy szekszárdi kedves hűveim is, kiknek kegyelete oly őszinte örömet szerzett nekem, megnyugvással fogadják főpásztoruk véleményét.

Nagyságos Asszonyomnak és a mélyen tisztelt választmányának megköszönve az alkalmat, melyet ezen nyilatkozatra nyújtott, őszinte tisztelettel vagyok

Pécs, 1907 márczius 29.

Zichy Gyula,
pécsi püspök.

Nem érezzük magunkat arra jogosítva, hogy a levélben foglaltakat mintegy felülbíráljuk. A főpásztornak kétségtelenül meg van a joga, hogy úgy intézze egyháza ügyeit, a hogy jónak látja. Mint az események krónikáiban csupán csak a tények regisztrálására szorítkozunk s egyszerűen konstatáljuk, hogy a kérdés ily irányu eldöntése a nyugalmat helyre nem állította.

A róm. kath. óvoda választmányának tegnap délelőtt tartott ülésén elég heves jelenetek játszódtak le. Végtére is egyhangu határozattal abban állapodtak meg, hogy mivel az üvegfestési arczkép létrehozása akadályokba ütközik, az eddig befolyt adományokat a Wosinsky szobor alap javára adják. Fenhagyván mindenkinek a jogát arra, hogy adományát, a melyet a Wosinsky arczképére és nem szobrára adott, ha tetszik visszavegye. Erre vonatkozólag a választmány megbízásából Döry Pálné elnök a következő felhívásban értesíti az érdekelteket:

Felhívás.

A szekszárdi róm. kath. óvodát és gyermekmenhelyet fenntartó egyesület választmánya boldogult Wosinsky Mór apát-plebános iránti kegyelete és hálás megemlékezése jeléül elhatározta, hogy a szekszárdi belvárosi róm. kath. templom bejárata fölött levő egyetlen ablakot Wosinsky arcvonásait megörökítő üvegfestési képpel cserélteti ki, melyhez a szükséges költségeket gyűjtés útján szerzi meg.

Mint hogy ezen kép elhelyezése akadályokba ütközik, elhatározta a választmány, hogy az adakozók és a nagy közönség kívánságának megfelelőleg a gyűjtött összeget a Szekszárdon felállítandó Wosinsky-szobor alapra adja.

Felhívja a választmány mindazon nemes szívű adakozókat, kik adományaikat a Wosinsky-szobor alapra fordítani nem óhajtják, hogy f. évi április hó 20-ig az egyesület pénztárnokánál Rácz József urnál (Szekszárd) jelelkezni sziveskedjenek, ahol is az adományozott összegek rendelkezésükre bocsájtat-

nak. Nem jelentkezés esetén a befolyt adományok a szobor alaphoz csatoltatnak.

Kelt a róm. kath. óvodát és gyermekmenhelyet fenntartó egyesület választmányának Szekszárdon 1907. ápr. 5-én tartott ülésében.

Döry Pálné,
az egyesület elnöke.

Wosinsky emléke.

Wosinsky szobrára szépen folynak az adományok. E héten Szalay Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója 100 koronát küldött Ferdinand János múzeum-egyleti pénztárnokhoz, a következő levél kíséretében:

„Néh. Wosinsky Mór, kiváló régészünk megörökítésére emelendő emlékmű költségeihez a Magyar Nemzeti Múzeum is hozzá óhajtván járulni, mint ez intézet adományát 100 koronát küldöttem mai nap becses címére s kérem méltóztassék ez összeg átvételéről szóló elismervényét a Magyar Nemzeti Múzeum pénztári hivatalához eljuttatni.

Hazafiu üdvözlettel
Budapest, 1907 márczius 28-án.

Szalay Imre,

a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója.*

Az adományok részletezése a következő:

Fink Kálmán p. ü. igazgató gyűjtő ivén 1850 K., Purth Adolf bátyai jegyző gyűjtő ivén 1450 K., Babay Géza gerjéni jegyző gyűjtő ivén 280 K., Prikler Károly teveli plebános gyűjtő ivén 11—K., Magyar Nemzeti Múzeum 100—K., báró Jeszenszky György főszolgabíró gyűjtő ivén 17—K., Király Pál színész előadásából 4—K., Dubniczky László Hőgyész 5—K., Vizsolyi Jenő 4 K., összesen 17680 K. — Főösszeg 1292—K.

Hoffmann Sándorné és Tóth Henrikné urhölgyek gyűjtése a templomablak, illetve most már szoboralapra:

özv. Füst Manóné 1 kor., Adler N. Jánosné 2 kor., Zsigmond Ferenczné 1 kor., N. N. 2 kor., Schloss Lajosné 1 kor., Gyuk Ferenczné 2 kor., Tauszig Lipótné 1 kor., Herczeg Anna 40 fill., Petrits Gottfridné 20 fill., Hahn Lajos 50 fill., Lovich Lászlóné 2 kor., özv. Ékes Gyuláné, Angyal Gizella, Nemes Sándorné, Hauk Antal, Hecht Jakab, Horváth Miklósné 1—1 kor., Hirschfeld Mórné 60 fill., Erdős Lajosné 1 kor., dr. Fent Ferenc 10 kor., Ékes József, Sipos Márton, Fleischer, Orbán Istvánné, Tolnai János 1—1 kor., Fűrty István 2 kor., Taksonyi István 10 fill., Füglein Jánosné, Taksonyi János, Dittreich Ferencz, ifj. Mihályfy Józsefné, Dittreich Jánosné 1—1 kor., Tóth Henrikné 2 kor., Nitsner Nándorné 1 kor., Nagy Józsefné 2 kor., N. N. 10 fill., Hauk Antal, Salamon Jakab, Schuster Árpádné, László Gézáné 1—1 kor., Prehal Henrikné, László Lajosné, Komáromyné, Ludvig Károly 2—2 kor., Mehrwerth Gusztávné, Szabó Antálné, Tariós János 1—1 kor., Sigora 2 kor., Herczeg M. 1 kor., Lakos Adolf 2 kor., Hahn Ferenczné, Diffinger Sarolta, Tolnai Juliska 1—1 kor., Hoffmann Sándorné, Stann Istvánné 2—2 kor., Módy Lászlóné, Pazar Dezsóné 1—1 kor. Összesen 76 kor. 90 fill. — Régebbi gyűjtés: Tóth Henrik 4 kor., dr. Spányi Leoné 5 kor., Müller Julia 2 kor., Sulyok Gézáné 3 kor., Tékus Vilmos 4 kor., N. N., Kiss Károlyné, Triebler Ilma 2—2 kor., Hoffmann Sándor 4 kor. Összesen 28 kor.

VÁRMEGYE.

Vármegyei közgyűlés. Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága ez idei tavaszi rendes közgyűlését f. hó 13-án tartja meg.

VÁROSI ÉLET.

Szekszárd r. t. város képviselő testülete ma délután 2 órakor a „Szekszárd Szálló” nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kiküldése; 2. Az árvászeki helyettes elnök kijelölése; 3. A városháza nagy tanácsterme megrongált részeinek helyreállítása iránti intézkedés; 4. A szegényügy rendezése tárgyában kiküldött bizottság jelentése; 5. A városi tisztviselők fizetés rendezése tárgyában kiküldött bizottság javaslata; 6. A mezőőrök kérvénye fizetés felemelés iránt; 7. Végrehajtók kérvénye fizetés felemelés iránt; 8. A polgári iskola földjeinek bérbeadása tárgyában megtartott árverés jóváhagyása; 9. A br. Augusz-árvaház kertjének bérbeadása tárgyában megtartott árverés jóváhagyása; 10. A Szekszárd Szálló

épületében levő Kron-féle bolthelyiség bérbeadása iránti intézkedés; 11. Szénkőnegraktárra vonatkozó nyilatkozat kiállítása; 12. A szaktanító gazdasági ismételő iskolára vonatkozó nyilatkozat kiállítása iránt; 13. A róm. kath. óvoda kérvénye segély megadása iránt; 14. Tóth Gyula kérvénye az általa tett javítások megtérítése iránt; 15. A szőlőtelepre vonatkozó számadás tárgyalása; 16. A gámpénztár megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyv bemutatása; 17. A polgári iskola alapvagyományának számadása; 18. A betétszerkesztő bizottság megkeresése Neirer Györgyné, Veisz Mátyás, Buzás János és Ferencz, ugy a tanulmányi alapítványi uradalom tulajdonát képező, de telekkönyvileg a város nevében álló ingatlanok átadása iránt; 19. Szigl Józsefné kérvénye az újvárosi menedékház lakbérének felemelése iránt; 20. Füglein Ferencz és Vesztergombi Antal kérvénye terület átadása iránt; 21. Taksonyi János kérvénye hasonló ügyben; 22. A Ferencz kórház kérvénye hasonló ügyben.

HIREK.

Április 3.

Április havában új ragyogást nyert a „Gyermeknap” folytán a kaszinói „szerdá”! Hölgyesereg tolongott bazár- s korzó mentén: A férfivilágot rabolgatták — szendén S vezette a rablást — ez benne a vidám — Gyenes bíró és a rendőrkapitány, Akinek libegő, hófehér lófarka Biztatá őket a szelid erőszakra; S midőn már-már majdnem mindent odaadtunk, Egyszerre — vagy huszan — magunkra maradtunk S biz' hűvös lévén ott, lenn a korzón állni, Felmentünk a clubba szerda-vaesorálni. Ám, *sokan* nem élven attikai sóval S ezek úgy dörmögven már előbb egy hóval, Hogy „rossz a sok beszéd, ha az ember eszik:” Attól féltünk, a „tőszit” egészen elesik. De nem tőr rabigát *Simontitsnak* nyelve S beszélt, a poharát *Gyenesre* emelve S *főispánunkal* sem hagyta galáns vére S ivott *hölgyeinknek* az egészségére! A tetszeshullámok végre csendesedvén, Némáság borongott a társaság kedvén, Amde szerencsére ott volt az a szónok, Kíhez a többiek mind csak „epigónok”. Egy nap — *negyven* tőszitnak kotlós varázstyúkja, Ki ötletét véka alá sose dugja S kit, ha egyszer hatvan percig nem beszélne, Esprit-torlódástól tán szélhűdés érne, (De az is lehet, hogy hallgatása nyomán Egy új „*Körmöczbányát*” nyitna csak a kormány!?) Vallomása szerint bár „erdei jogász”, Igaz mestersége voltaképen — *Halász*, De azért a nyelve — mi tagadás-túrés — Erdőmunkásra vall: olyan, mint a fűrész. Nos, favágó Halász látván a nagy esendét, Felállott s miután egy-kettőt köhentett S éles fűrész-nyelve egyet-kettőt forgott, Kegyetlen mosolylyal kivette a horgot. Asztal alatt félve reszkettek a tördek, De horgára akadt rögtön a „*Közérdek*” S kinek ily dús falat akad meg a horgán, Annak az nap több hal nem fér le a torkán; Több zsákmány hát ma még Halásznak sem kellett A „*Közérdekből*” az étlapja kitellett: *Bodnárt*, a szerkesztőt elnyelte sebtében S utána *Kramolint* — gümőkőros lében. De gyomra szívesen ezt aligha vette S éjfél előtt gyorsan haza is kergette! Az nap a *többiek* töle már nem félték, Védőbástyájok volt most is a — „*Közérdek*”.

—n.

— **Uj kamarás.** A király nagyapponyi Apponyi Rezső grófnak, főispánunk fiának, ki az O Felsőge személye körüli miniszteriumban segédfogalmazó, a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

— **Allamtudományi doktorátus.** Dr. Módy László pécsi ügyvédjelölt, Módy László nyugalmazott vármegyei pénztárnok szép tehetségű fia az allamtudományi doktorátust is letette Kolozsváron. Így most már kétszeres doktor. Gratulálunk.

— **A központi választmány** f. hó 3-án d. e. fél 9 órakor ülést tartott, melynek tárgyát a szakcsi választó kerületben megtartott országgyűlési képviselő választás eredményének bejelentése képezte.

— **A szerdai vacsora.** A szekszárdi kaszinó legközelebbi szerdai vacsorája is jó hangulatban folyt le. Kevesebben voltak, mint máskor, de a kik ott voltak, annáljobban érezték magukat. Résztvett a vacsorán gróf **Apponyi Géza** főispán is. Az első felköszöntőt **Simontsits Elemér** intéző igazgató mondta. Az az nap lezajlott gyermeknap fáradhatlan rendezőjére, dr. **Gyenes József** kir. törvényszéki bíróra üritett poharat. Apponyi Géza gróf, főispán Szekszárd lelkes hölgyeire mondott meglehangu felköszöntőt, dicsérőleg kiemelve, hogy hölgyeinket minden jótékony és hazafias ügynél egyetértő közös működésben, mindenkor együtt találja. Ezután **Halász Géza** főerdész szellemes, pompásan gördülő versekben énekelte meg a szerdai vacsorák néhány alakját, nagyderűséget keltve ötletes, találó rigmusaival.

— **Köszönet-nyilvánítás.** A folyó hó 3-án megtartott gyermeknap rendezési költségeihez hozzájárultak: Gyenes József 10 kor., dr. Martin József 4 kor., Salamon Iván 3 kor., N. N. 4 kor., továbbá Wilczek Sándorné, dr. Martin József, Pettrits József, Molnár Mór, főgimnázium, Schvach Amália és társa, Pirnitzer József fiai, dr. Gyenes József, Szabó Pál István tűzoltó kürtös, Fischhof Jenő asztalos és Frank Miksa, mely kegyes támogatásért hálás köszönetet mond a rendezőség.

— **Pécs részvéte Wosinsky halálánál.** Wosinsky Mór szekszárdi apátplebános és muzeumi országos felügyelő halála alkalmából **Nendtvich Andor** pécsi polgármester a város nevében részvét iratot intézett a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségéhez, s ez most a következőképp válaszolt:

Nagyságos

Nendtvich Andor urnak,

Pécs szab. kir. város polgármestere

Pécs.

Boldogult Wosinsky Mór országos felügyelő korai s váratlan halála alkalmából nagyságod, Pécs sz. kir. város közönsége nevében mélyen átértett részvétét méltóztatott kifejezni a főfelügyelőségnek ama nagy, szinte megmérhetetlen veszteségért, mely Wosinsky Mór halálával hazai kulturánkat érte.

Jól esik látnunk, hogy Pécs szab. kir. város közönsége a gyászos veszteség perceiben is együtt érez velünk s hogy méltóképpen tudja elismerni annak a férfinak az érdemeit, aki szívének egész lelkesedésével áldozta munkás életének minden szabad óráját a hazai archeologia, muzeumi ügy s közművelődés ünnetlen szolgálatának s a kinek emlékét mindannyian, kik a kulturális törekvések nehéz munkájának részesei vagyunk, mindazokkal együtt, akik annak áldásaiban részesednek egyforma tisztelettel s őszinte kegyelettel fogjuk megőrizni.

Budapest, 1907. március 9-én.

Szalay Imre s. k.

miniszteri tanácsos, h. orsz. felügyelő.

— **Házasság.** **Schvarcz János** bátaszéki szeszgyáros mult vasárnap vezette oltárhoz a bátaszéki róm. kath. templomban **Masznyik Gizelát, Masznyik Lajos** máv. fűtőházi főnök leányát.

— **Áthelyezés.** A posta- és távirda-igazgatóság **Kutas Pál** dombóvári posta- és távirda-tisztet Szekszárdra helyezte át.

— **Tornaverseny.** A május 26-án, Székesfehérvárott tartandó országos tornaversenyen a szekszárdi főgimnázium 24 tanulója vesz részt **Brebóvszky Elemér** tornatanár vezetésével.

— **Döntés a paks—adonyszabolcsi vasut közlekedése tárgyában.** A „Fehér- és tolnavármegyei h. é. vasutak“ adony—pusztaszabolcs—paksi vonala mentén fekvő községek érdekeltsége mult évben a m. kir. kereskedelemügyi miniszter elé kérvényt terjesztett, melyben a nevezett vonalon közlekedő vonatok menetrendjének több tek-

tenben való megváltoztatását kérelmezték. Ezen kérelemre a kereskedelmi miniszter hosszabb leiratban válaszolt, amelyben indokolta, hogy mi az oka a vonatok lassu közlekedésének, egyben intézkedett, hogy a Paksról délután, Budapest felé induló vonat 40 km. sebességgel haladjon és a tartózkodási idők a minimumra csökkentessenek. A többi vonatok sebessége fokozható nem volt, mert akkor a teherszállítás szenvedne hátrányt. Intézkedett továbbá a miniszter, hogy az 1002. sz. gyorsvonat Adonyszabolcson feltételeken megálljon. A harmadik vonatot a miniszter, tekintettel a mozdony- és kocsis, továbbá a személyzet szükségletre, ezuttal nem adta meg, de utasította az igazgatót, hogy a téli menetrend előterjesztéséig ezen 3-ik vonat ügyét tanulmányozza és az érdekeknek megfelelő javaslatot tegyen. Az adonyszabolcsi váróterem kibővítését kilátásba helyezte.

— **Kinevezés.** A király **Bán Zsigmond** bonyhádi járásbírói albirót a bonyhádi, dr. **Kövágó Sándor** gyönki járásbírói albirót a gyönki járásbírói albiróvá, **Eltenberger Lajos** szekszárdi telekkönyvi betétszerkesztő albirót, telekkönyvi betétszerkesztő bíróvá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** **Krammer Sándor**, nagyatádi kereskedő, eljegyezte **Guttmann Bernát**, báta kereskedő leányát, Kornéliát.

— **Házvétel.** A bonyhádi r. k. olvasókör f. hó 1-én tartott közgyűlésén 14.000 korona vételárért megvette a Faragó-féle házat. — **Brebóvszky Elemér** szekszárdi főgimnáziumi tornatanár megvette **Benkő Mihály** orvos-utcai házat 6100 koronáért.

— **Halálozások.** **Lipovnoki Lipovniczky Gábor**, nyug. urad. tisztartó, volt megyebizottsági tag elhunyt Simontornyan. A köztiszteletben állott öreg ur a Jászságban, Jászapáti községben született, hol atyja, Pál földbirtokos és a báró Orczy-család gazd. tanácsosa és intézője volt. Anyja ugyancsak a jászsági régi neves Csethe-családból származott. Az elhunyt 44 évig volt a báró Sina Simon és örökösei: eresi-i és simontornyai uradalmainak gazdatisztje s mint ilyen, tevékeny részt vett a gazdaság felvirágoztatásában. Többek között Bécsben az 1890-iki gazd. kiállításon ezüst éremmel lett kitüntetve. Korábban elhunyt hitvestársa dengelegi és kiscsökai Fényes Eleknek, a magyarországi statisztikai tudomány uttörőjének leánya, Fényes Klementina volt. (Fényes Elek érdemeit Keleti Károly, a M. T. A. 1877. nov. hó 26-án tartott ülésében méltatta.) Az elhunytat gyászolja fia, **Lipovniczky István**, az I. magy. bizt. társ. kárbeclő-felügyelője és a földművelésügyi miniszterium orsz. közgazdasági tudósítója, továbbá dr. **Horváth Géza**, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, a Vaskorona-rend lovagja és neje, **Lipovniczky Klementin**, valamint a simontornyai postahivatal postamestere, **Lipovniczky Erzsébet**, férjezett **Klimó Jenőné**. Halála alkalmából gyászlobogót tűzött ki Simontornya község, továbbá az ottani takarékpénztár, melynek egyik alapítója és elnöke s a Kaszinó, melynek sok évig szintén elnöke volt.

Szekszárdon, f. hó 3-án, 33 éves korában meghalt **Král Jánosné**, szül. **Merényi Mária**. A megboldogultat tegnap délután 3 órakor temették el nagy részvét mellett. Férje, **Král János** ékszerész és 2 gyermeke gyászolja.

Szendrődy Károly, nyug. szekszárdi kir. járásbíró Pécssett, a hova csak nemrég költözött el, március 27-én, 76 éves korában elhalt. Az elhunytat fiai, dr. **Szendrődy Gábor**, törvényszéki bírón, **Szendrődy Dénes** járásbíró és dr. **Szendrődy Károly** orvoson kívül nagyszámu rokonság gyászolja.

Szekszárdon, 87 éves korában elhalt **Boday Gábor**, nyugdíjazott 48 as honvéd, **Boday Gusztáv** cipészemester atyja. Régi honvédtársai is elkísérték utolsó útjára.

Seszták János volt paksi szolgabírói végrehajtó e hó 3-án Budapesten az új János kórházban meghalt.

— **Vívó tanfolyam.** **Béki József** a kiváló, fővárosi vívómester megérkezett városunkba, s e hó 3-án megkezdte vívó kurzusát. Eddigél 25 tanítványa jelentkezett,

de hisszük még sok sportkedvelő fog jelentkezni az érdekes tanfolyamon való részvételre.

— **A póttartalékosok segélye.** Az 1905 évi ujonczozás elmaradása miatt kivételes tényleges szolgálatra behívott családos póttartalékosok segélyét a pénzügyminiszterium kiutalványozta. Szekszárdon 13-on nyerneken ilyen segélyt, akik ötvenen 812 kor. 52 fillért kapnak. A legkevesebb segély, annak, aki csak 20 napra volt bevonulva 14 kor. 52 fillér, a legnagyobb 165 kor. 38 fillér.

— **Muzeumi felvasás.** E hó 7-én vasárnap este 1/4 9 órakor rendes belépő díjak mellett felolvasás lesz. A felolvasás címe „Marokkó“ irta és felolvassa **Dr. Pataky Jákó** főgimnáziumi tanár. Az ingyenes előadást nem lehet már megtartani, mert nincs abban az időben villany áram és olyan napvilágosság van, hogy a vetített képek nem látszanak.

— **Távozó plebános.** **Holndonner Ferencz** cz. prépost, szentszéki ülnök, bátaszéki plebános április 1-ével nyugalomba vanul. A galamblekkü és 76 éves dacára ifju kedélyű plebános husvét másodnapján bucsuzott el a szószékről híveitől, könnyekig megható, mély érzésű beszédben. Ugyanaznap d. u. a községi iskolaszék tartott ülést, melyen **Rüll Nándor** takarékpénztári vezérigazgató, iskolaszéki alelnök nagyhatásu szép beszédben bucsuzott el a távozótól, aki hosszú időn keresztül volt fáradságot nem ismerő elnöke az iskolaszéknek. A megyéspüspök, **Zichy Gyula** gróf is meleg hangu leiratban bucsuzik a távozó lelkipászortól. A leirat a következő sorokkal végződik: „Akinék több mint negyed századon át becsülettel és odaadással szolgált, az Ur Jézus áldja meg Nagyságodat s engedje, hogy a jól megérdemelt nyugalom éveit sokáig és boldogan élvezhesse. Megköszönve buzgó fáradozásait, imáiba ajánlottan, főpásztori szeretettel vagyok Nagyságodnak Krisztusban testvére, † Gyula, püspök.“ — A nyugalomba vonuló plebános tiszteletére az **Erdős Gábor** főjegyző elnöklete alatt működő rendező-bizottság f. hó 8-án lelkes ünnepélyt rendez a következő sorrenddel: 1. 9 órakor gyülekezés a község-házán. 2. 9 1/2 órakor ünnepélyes felvonulás a templomba, hol az ünnepelt által háláadó istentisztelet tartatik, melyen a dalárda fog közreműködni. 3. A templomból kijövén, a testületek és a nagyközönség szétoszlak, még a községi képviselőtestület ünnepi közgyűlésének megtartása végett a község-házához visszatér. 4. Délután 1 órakor közebed az „Arany-Nap“-ban. 9-én, a mikor a prépost a községből elutazik, a testületek, egyletek, az iskolák és a hívek ismét összegyűlnek és együttesen kísérik, ki a távozót a vasútállomásra.

— **Jegyző helyettesítés.** **Báró Jeszenszky György** simontornyai főszolgabíró bejelentette vármegye alispánjának, hogy **Grünwald Lajos** görbő-belecskai körjegyzőnek súlyos idegbajának gyógyíthatása végett 6 havi szabadság időt adott s helyettesétül **Balogh János** gyönki adóügyi jegyzőt nevezte ki.

— **Szinészet Pakson.** **Kerényi Ignác** szintársulata az új tagokkal márczius hó 31-én és április hó 1-én tartotta utolsó előadásait, mely alkalommal színre került: A toloncz és „Ágnes asszony“ című magyar népszínművek. Az igazgató az utolsó előadás végén meleg szavakban fejezte ki hálás köszönetét a paksi színpártoló közönségnek az odaadó támogatásért.

— **Földröngés.** A mult hét hétfőjén **Bátán, Bátaszéken** és **Alsónyéken** gyenge földröngést észleltek.

— **Anyakönyvvezetői kinevezések.** **Apponyi Géza** gróf főispán **Fanczler János** tanitót a varasdi, **Grünwald Géza** okl. jegyzőt a kistormási, **Szeif Elemér** gazdászt a ketyi és **Purt Gyula** tanitót a kalaznói kerületbe anyakönyvvezetői helyettesekké nevezte ki teljes hatáskörrel.

— **Tűz.** Április hó 1-én éjjel félegy órakor **Schönberger Jakab** paksi korcsmáros lakháza a melléképületekkel együtt leégett. A kár 2000 koronát meghaladja. A tűz a kéményen keresztül épített és elpudvásodott fagerendák meggyuladása által keletkezett.

— **Indítvány a tűzrendészeti felügyelői intézmény felállítására iránt.** A „Tolnamegyei Közlöny“ f. évi április 4-iki számában említett s a vármegyei tűzrendészeti felügyelői intézmény felállítására vonatkozó indítványt **Agoston István** kir. táblai bíró, megyebizottsági tagon kívül még a következő törvényhatósági bizottsági tagok adták be: f. évi márczius 19 én **Térmez János** (Nagydorog), dr. **Mayer Gyula**, **Tomcsányi Lajos**, dr. **Steiner Lajos**, **Pap Gyula**, **Szondy István**, **Janosits Károly** (Szekszárd), **Bun Lajos**, **Hagymássy Károly**, **Popovics Gyula**, **Bálint Lajos** (Paks) **Takács Gyula** (Dunaszentgyörgy), **Kis Pál** (Gindlicsalád), **Linka Károly** (Fadd), **Hanzély János** (Bölcske Szentandrás pusztán) és dr. **Szilgy Géza** pedig — **Agoston István**nal egyidőben — f. hó 2-án. Az indítvány megtételére fentvezettek a lapunk múlt évi 53. s folyó évi 1—8. számaiban, vármegyénk tűzrendészeti viszonyainak ismertetéséről megjelent ezikk indította, melyből rója külön lenyomatot készített s ezt — a fentebb jelzett indítvány csatolásával — a törvényhatósági biz. tagoknak megküldött. A megnevezett 17 bizottsági tag tehát — a Tolnamegyei Közlöny által kifejezetten elismerésre egyenlő mértékben tarthat számot s ennek ez alkalommal mi is örömmel adunk kifejezést. Tekintve az indítvány beadóinak polgári állását, elmondhatjuk, hogy a lapunkban megjelent ezikk vármegyénk lakosságának minden rétegében viszhangot keltett.

— **A szakcsi képviselőválasztás.** E hó 4-én folyt le a szakcsi kerületben a pótválasztás **Hainrikffy Pál** 48-as függetlenségi és **Huszár Károly** néppárti jelöltek közt. A választás **Hainrikffy** győzelmével végződött, ki 1187 szavazatot kapott ellenfelének 977 szavazatával szemben. A választás izgatottan kezdődött, Koppányszántón a csendőrség is közbelépett, de aztán a szavazás minden komolyabb esemény nélkül rendben folyt le.

— **Baleset.** **Bencsik István** szedresi lakos nádozó, nagyszombaton oly szerencsétlenül esett le a pajtáról, amelyet nádozott, hogy f. hó 2-án sérülésebe belehalt.

— **Csőd.** **Árva J.** szekszárdi könyvkereskedő cég ellen saját kérelmére a csődöt a kir. törvényszék elrendelte. Csődtömegmondok dr. **Horváth Jenő**, helyettese pedig dr. **Kron Ferenc** szekszárdi ügyvédek.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A m. kir. belügyminiszterium a tengődi ev. ref. olvasókör alapszabályait jóváhagyta.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák áll. s. kecskeméti intézetébe az 1907—1908 tanévre nem- és valláskülönbség nélkül felvételnek olyan 7-től 10 éves korú siketnéma gyermekek, kiknek a siketségen kívül más testi vagy szellemi fogyatékoságuk nincs. Felvételért a legszegényebb szülők is folyamodhatnak, mert az intézet igazgatósága módját ejti annak, hogy a vagyontalan szülők gyermekei is bejussanak az intézetbe. Rendes eltartásdíj évi 160 kor. Mődosabb szülők gyermekei megegyezés szerint helyeztetnek el. Felhívjuk még a szülők figyelmét arra a körülményre is, hogy az intézettel kapcsolatosan egy országos jellegű kertészeti továbbképző iskola felállítása tervezetik, amelyben intézetet végzett növendékek a kertészet minden ágában és a szőlőgyümölcs tenyésztésben és selyemtermelésben fognak kiképeztetni. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az intézet igazgatósága.

— **Ha a gyermekek köhögnek,** bükkfakátrány-prepararumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparatum bizonytalan összeállítású és nem méregtelen, de még undorító ízű is, „Sirolin-Roche“-t használjunk, mely vízben könnyen olvad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízzel bír, Gyógyszertárakban kapható.

— **Szekszárdi virtus Kölesden.** Zajtner József, budapesti lakos, utépítészeti vállalkozót **Orbán István**, **Orbán József** és **Agoston György**, szekszárdi lakosok a kölesdi nagyvendéglőben 1907. apr. 1-én késekkel összeszurkálták és elverték annyira, hogy felgyógyulásához legalább 3 hét szükséges. A csendőrök mindhármat letartóztatták és a gyönki járásbírósnak átadták.

— **Élőfák kivagdálása.** **Strasser Zsig** mond magyarkeszi birtokos kárára a tengődi erdőből **S. Németh György** és **Ruda József** tengődi lakosok körülbelül 150 kor. értékű élőfát kivagdaltak s azt ellopták. Az elloptott fáknak nagy részét a csendőrség lakásukon feltalálta.

— **Utravaló szerzés.** **Kaufmann József** nagykőnyi lakos kárára udvarából 3 drb kövér ludat **Kaszita János** és **Tóth Varga János** ellopták és elosztották maguk között, **Tóth Varga János** a lopás után Amerikába vándorolt.

— **Czirkusz.** Szekszárdon a főgimnázium mellett, a **Wollner** fivérek czirkusza tegnap kezdte meg előadásait. A czirkusz a vidéken működők között az első helyet foglalja el, személyzete elsőrangú erőkből áll, előadásai kitünőek s így a közönség pártolására méltó.

— **Öngyilkosságok.** **Sági György** sióagárdi lakos f. hó 1-én délután 5 órakor atyja istállójában felakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt. — **Tóth Mihály**, 67 éves bátaszéki lakos f. hó elsején éjjel felesége sirján fejbe lötte magát veje, **Harka Mihály** revolverével. Súlyosan megsérülve a szekszárdi Ferencz-kórházba szállított. Tettének oka az, hogy leánya, férj **Harka Mihály**né szívtelenül bánt vele.

— **Elfogott katona szökevény.** **Farkas Ferenc** szásvári illetőségű katona, a 44. sz. gyalogezredtől megszökött. A szökevényt a csendőrség **Báaszéken** elfogta és az ezredhez visszakísérte.

A gyermeknap vidéken.

A vidék szintén a leglelkesebben karolta fel a nemes eszmét. Amint már jeleztük több helyen megalakult a liga bizottság.

Pakson

Rassovszky Julián meghívására egybegyűlt közönség a helyi bizottságot a következőképp alakította meg. Elnök: **Horváth Sándor** esperes, és **Kurz Ilka**, alelnökök: **Bun Lajos** és dr. **Grünfeld Adolfné**, titkár: **Jeszenszky Ödön** báró, jegyző: **Bors József**, bizottsági tagok: **Kurz Flóra**, **Bun Lajosné**, **Bun Gusztávné**, **Fördös Gézané**, **Goldstein Ignáczné**, **Dr. Groseh Józsefné**, **Győrffy Józsefné**, **Hagymássy Károlyné**, **Kurz Lenke**, **Pekanovits Dánielné**, **Paraté Györgyné**, **Szentpétery Józsefné**, **Streicher József**, **Molnár Sándor**, **Müller Károly**, **Goldstein Ignác**, dr. **Grünfeld Adolf**, **Győrffy József**, **Hagymássy Károly**, **Hörl Antal**, **Kiss Pál**, **Paraté György**, **Schwarz Gyula**, **Szentpétery József**, **Rabinek Pál**, **Kézmárky Iván**, **Schmidt Ferenc**, **Kalmár József** és **Schwendtner József**. A főtéren e hó 31-én délután 3 órakor **Bun Lajásné** és dr. **Grünfeld Adolfné** urnök persely útján gyűjtöttek a liga céljaira, mely alkalommal 61 korona folyt be. A közönség falragaszok útján értesült a gyűjtésről. A kereskedésekben 2. és 3-ikán volt gyermeknap. A gyermekvédő liga javára adományozni, vagyis összesen 10 fillért fizetni; de hangsúlyozta, hogy ezt nem kötelesek tenni, s hogy panaszos filléreket el nem fogad, hanem csakis szíves adományokat. Annyian szívesen fizették a filléreket, hogy 136 átruházástól csak kettő találkozott, a ki nem adott; a 134-es 4 fillérral számítva tészen 5 kor. 36 fillért egy ember pedig többet adott 20 fillérral. Összesen befolyt 5 kor. 56 fillér. A vásároló közönségnek szíves adományáért lapunk útján mond hálás köszönetet a gyűjtő.

Miszlán.

Ruppert Henrik jegyző eredeti módon növelte a jótékonytás filléreit. Az április 2-iki országos vásár alkalmával kifüggesztette az ablakra: a „Ma van a gyermeknap“ színes hirdetményt és kérte a járlat iratókat, hogy szíveskedjenek a törvényes 6 filléren felül járlatonként még 4 fillért az országos gyermekvédő liga javára adományozni, vagyis összesen 10 fillért fizetni; de hangsúlyozta, hogy ezt nem kötelesek tenni, s hogy panaszos filléreket el nem fogad, hanem csakis szíves adományokat. Annyian szívesen fizették a filléreket, hogy 136 átruházástól csak kettő találkozott, a ki nem adott; a 134-es 4 fillérral számítva tészen 5 kor. 36 fillért egy ember pedig többet adott 20 fillérral. Összesen befolyt 5 kor. 56 fillér. A vásároló közönségnek szíves adományáért lapunk útján mond hálás köszönetet a gyűjtő.

CSARNOK.

A tuberkulózis.

A budapesti Uránia-színház, a budapesti Erzsébet-szatórium és a düsseldorfi Liesegang cég 115, diapositiv-vetített képével illusztrált felolvasás czéljára írta és a szekszárdi muzeumban 1907 január 6-án felolvasta:

Dr. Kramolin Gyula.

XIII.

Halle-ban a nyomoruságos lakásban silylő tüdővészesekek közadakozás útján megfelelő lakást bérelnek és ellátják őket külön evő- és mosdókészlettel, hogy az ép családtagokat a fertőzéstől megóvják. A **lillei dispensaire** ezenfelül a lakásokat saját költségén, negyedévenként fertőtleníti, gőzmosókészülékével pedig hetenkint kimossa 60 gyámolított család szennyes fehérneműjét. Sőt mobilis desinfektoraival még a közeli falvakba is kiszáll, hogy a szegény népet ingyen a gőzfertőtlenítés áldásaiban részesítse. Ugyebár, mennyi áldozatkészség, mennyi komoly ügyszerelet!?! Szinte álomként hangzik mindez a mi viszonyaink mellől nézve, pedig nem álom, hanem az emberszeretet élő, viruló virága, mely az előrehaladottabb civilizáció talajában gyökeredzik! (Örömmel vehetjük tudomásul, hogy dr. **Müller Kálmán egyetemi tanár** kezdeményezésére éppen most folynak végre nálunk is az előkészületek egy ilyen dispensaire szerű redelőintézetnek Budapesten való létesítésére, mely a közeli hetekben már meg is fogja kezdeni a működését, bár (egyelőre még) a betegek anyagi támogatása nélkül!)

A gümőkór elleni akció egyik láncszemét képezi a tuberkulotikus csont- és mirigybajban szenvedő gyermekek gyógyítása is, amire a tengerpartokon épült szatóriumok és kórházak bizonyultak a legjobbaknak, mert a sós levegőn kívül a tenger vizében való fürdés is igen jótékony hatású és erősítő a gyenge szervezetre. A külföld számos ilyen intézete közül egyik leghíresebb a francia »Berck sur Mere«, melynek homokos partja csak ugy hemzseg a gyermekektől, de magas számaival e téren is Németország válik ki, ahol a 16 tengeri fürdőhelyen és 35 más sós fürdőhelyen levő ilyen gyermekszatóriumokban csak az egy 1902-ik évben, melyről adataink szólnak, összesen 17-051 gyermeket ápoltak! Valóban nem lehet csodálkozni az olyan nemzet hatalmas terhodításán, mely ifju nemzedékének még a csenevész, satnya részeért is ennyi áldozatra képes!

A mi kék Adriánkon is van ilyen gyermekszatórium; a magánjótékonytás útján létesített és **Mária Terézia** főhercegnő védnöksége alatt álló **San-Pelagio**, mely mintegy husz éve áll fenn; (magán-szatórium tehetősebb szülők gyermekei számára van több is, de itt csak a szegénygyermekek részére szolgáló alapítványi intézetekről szólnunk.) Magyar, illetőleg horvát földön pedig a kedves emlékű **József főherceg** alapított egyet **Czirkvenicában**, a Frangepánok ősi kastélyának felhasználásával, melyet tragikus módon korán elhunyt fia emlékére »László-otthonnak« nevezett el. Sőt maga az állam is létesített már egyet a betegápolási alap terhére nevelt gyermekek számára a **palicsi tó** mellett.

Szükséges végül a már teljesen és végleg munkaképtelenné vált, gyógyíthatatlan tüdővészesekek számára is olyan menedékházakról gondoskodni, ahol szegények jó levegőben és kellő gondozás mellett élhetik le hátralevő, borus napjaikat, hogy így a veszedelmes szomszédságu betegek a szűkes lakásból eltávolítottván, legalább szerencsétlen családok a fertőzéstől megóvassanak. Ilyen **Franciaországban** a már régebben fennálló »Asyl de Villepinte« (Seine et Oise) és ilyen a **Hamburgtól nem messze fekvő Gross-Hausdorf-Invalidenheim**-je, mely a Hanza-városok rokkantbiztosító társasága által hat, egyenkint 25—35 beteg befogadóképességű pavillonra van tervezve s ilyen van jelenleg építés alatt

a görllizti »Frauenhilfe« egyesület jóvoltából. S ilyenre volna nálunk is nagyon, de nagyon szükség, mert az egyetlen gyógyíthatatlan betegek számára épült hasonló jellegű intézetünk, a San Marco hercegnő született Nákó Milova grófnő fejedelmi bőkezűségéből létesült ó-budai »Irgalomháza« a tudóveszeseket nem veszi fel.

(Folytatjuk.)

Muzeum, közintézetek ügyei.

Ajándék a muzeumnak. A vallás és közoktatásügyi miniszter a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége útján ismét igen értékes ajándékkal gyarapította a szekszárdi muzeumot. 21 darab galvanoplasztikai másolatot küldött, melyek között igen szép fűdeles kupák, tányérok, karperecz, fibulák, sujvégek vannak, s a bécsi császári muzeumban levő nagyszentmiklósi aranyelet néhány darabjának hű utánzatát is ajándékba küldte a vallás és közoktatásügyi miniszter.

TANÜGYI HIREK.

A kir. tanfelügyelő tanügyi jelentése.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta rendes havi közgyűlését, melyen Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő a következő jelentést terjesztette elő:

Márczius hónapban 31 tanteremben 15 iskolát és 2 kisdóvodát látogatott meg.

A megvizsgált iskolák közül 12 róm. kath., 1 ev. ref., 1 ág. hitv. ev. és 1 izr. volt. Az óvintézetek közül 1 községi és 1 róm. kath. volt.

Azonkívül tárgyalt a gyönki községi képviselőtestülettel állami óvoda létesítése iránt.

Továbbá elnökölt a szekszárdi polgári fiú és a szekszárdi polgári leányiskola husvét táján megtartott magánvizsgálatán, a mikor is 3 jelentkező eredményteljesen vizsgázott.

Az iskolákban és óvodákban elért eredményt részben jónak, részben pedig kielégítőnek minősítette.

A közigazgatási bizottsági ügyszabványok közül pedig mint fontosabbakat, a következőket terjesztette elő:

Dombóvár község az állami iskola 6. és 7. tantermének felépítésére köteleztetett. Miután a község ezen 2 tantermül az állami iskolában lévő igazgatói lakást óhajtja átalakítani, a bizottság megvizsgálását rendelte el annak, hogy említett igazgatói lakás átalkatható-e megfelelő 2 tanteremmé?

A **furkó-pusztai** községi iskola 1906/7. tanévi költségvetése 22 5 K. 36 fillér bevétellel és ugyanannyi kiadással jóváhagyatott.

A **závodi** községi nyári menedékház felállítására a völgysegi járás főszolgabírója utasított.

Lackner Sámuel belecskai ág. ev. tanító II. évtűdős korpótlékának fedezésére 200 korona államsegély utalványoztatott.

Romeisz Katalin várdombi róm. kath. tanító hátralevő fizetése behajtatott.

A **gindlicsalád-kistengelicz-pusztai** községi iskola fejlesztése, mivel a jelenlegi tanterembe 105 mindennapi tanköteles gyermek jár fel, elrendeltetett. A második tanítói állomást még ez évben szervezni tartozik.

A **naki** róm. kath. iskolaszék tanítója korpótlékának fedezésére államsegélyért folyamodott. Kérvényét pártolólag terjesztették fel a vallás és közoktatásügyi miniszterhez.

A **gyönki** ág. ev. iskola tervét és költségvetését, mely szerint e nyáron 3 új tantermet épített, jóváhagyták.

A közoktatásügyi miniszter „Istoria Ungariei pentru scobole poporale Blas 1896“ cz. tankönyvet az iskolák használatából tiltotta.

Államsegély megvonása. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi márczius hó 17-én kelt leiratában értesítette a vármegye kir. tanfelügyelőjét, hogy a döbröközi izr. iskolától az államsegélyt ta-

nitóváltozás esetén meg fogja vonni, mert a döbröközi izr. iskolát csak 12 tanköteles látogatja s ezen csekély tanulói létszám mellett ez iskola szükségpótlónak nem tekinthető.

Ugyancsak meg fogja vonni tanítóváltozás esetén az államsegélyt a görbői, hógyszai, tamási-i és dombovári izr. iskoláktól is, mert az előbbi 3 iskolára utalt tankötelesek oktatására 1—1, a dombovári utaltakéra pedig 2 tanító is elegendő, nem pedig 2—3.

Ha tehát ezen iskoláknál tanítóváltozás lesz, a hitközség határozhat a felett, fenntartja-e továbbra is az eddigi tanítói állásokat saját anyagi erejéből, vagy pedig az egyik állás megszüntetésével az ekkép felszabaduló tanítói fizetéssel fedezik a másik állás teljes fizetését és összes korpótlékait.

A böleskei és szakcsi izr. iskolaszék államsegélyét *egyelőre* érintetlenül hagyja, mert az ottani izr. tanulók a községben levő más jellegű iskolák zsufoltsága miatt be nem iskolázhatók.

Ezekből láthatni, hogy amely tanítóhoz 30 gyermek nem jár fel, vagy amely iskolánál a szükségesnél több tanító van alkalmazva, az az iskola államsegélyre nem számíthat, hanem azt az iskoláknak saját erejéből kell fenntartani.

Megszorítják az államsegélyt. A simontornyai izr. iskolaszék tanítója korpótlékának fedezésére államsegélyért folyamodott. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a kérelmet elutasította, mert az említett iskolába csak 15 mindennapi tanköteles gyermek jár, így ezen iskola nem hézagpótló.

Foglalkoztató eszközök engedélyezése. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a gyulai állami óvodának ingyen foglalkoztató eszközöket engedélyezett.

Államsegély. Fülöp Jolán és Kálmán Gizella, bonyhádi r. k. polgári leányiskolai tanárnők fizetésének 1000 koronáról 2000 koronára való kiegészítésére évi 1000 korona államsegély utalványoztatott és pedig Fülöpnek 1906. július 1-től, Kálmánnak 1906. szept. 1-től visszamenőleg Vagyis a vallás- és közoktatásügyi miniszter a r. k. szerzetes polgári leányiskolák tanerőinek fizetését is kiegészíti, mi által az oktatás színvonala még inkább emelkedni fog.

Tanítóválasztás. A szálkai gör. kel. iskolához Jovánovics Istvánné szül. Pavlovics Rachila okl. tanítóválasztott meg.

Ingyen tanszerek engedélyezése. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a bonyhádi róm. kath. iskolának ingyen tanszereket engedélyezett.

Rajztanfolyamra felvétel. A nyári 2 hónapban tartandó győri rajztanfolyamra Máté József bátaszéki községi iskolai igazgató-tanító vétetett fel.

Menedékházvezetői állás. Beiaczra nyári menedékházvezetőnt keres a község előljárósága.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Ipartestületi közgyűlés. A szekszárdi általános ipartestület André István elnöklete alatt f. hó 1-én tartotta meg évi rendes közgyűlését. A gyűlés megnyitása után jegyzőkönyvhiteljesítőül megválasztották: **Stáig** Flórián és **Lencz** Károly, majd az iparosság érdekeinek meleg felkarolásáról tanuskodó elnöki jelentést olvasták fel. E szerint a testület tartott 1 rendes évi közgyűlést, 8 előjárósági ülést, melyeken 52 határozatot hoztak. Békéltető-bizottsági ülésre 3 esetben volt szükség 6 panaszszal. Ülésen kívül békés uton elintézték 60 panaszt. Új üzletet nyitott 52 iparos; elhalálozás, lemondás és elköltözés folytán megszűnt 16 üzlet; az iparosok száma 426. A segédek létszáma az év végén 279. A szállót 254 segéd vette igénybe, átutazóban volt 250 segéd. Tanoncz felszabadult 37, beszegődött 87, a tanonczok létszáma 156. Munkakönyv kiadatott 65 drb. Az iktatóba beérkezett 198 ügydarab, mely mind elintézését nyert. A terjedelmes jelentést tudomásul vették, a számadást a számvevők jelentése alapján elfogadták és az 1907. évi

költségvetést 2029 korona 33 fillér bevétellel és ugyanannyi kiadással megállapították. Ez után megejtették a tisztújítást, mely a következő eredménnyel végződött. Elnök: **André István**. Előljárók: **Hahn Ferencz**, **Börcsök József**, **Schulez Gusztáv**, **Debulay Imre**, **Simon Ferencz**, **Kapitány Ferencz**, ifj. **Tóth Ferencz**, **Falusi József**, **Nikitits Antal**, **Mutsenbacher Lipót**, **Herman Ferencz**, **Bóday Gusztáv**, **Theisz Lőrincz**, **Székelyi József**, **Bukovinszky József**, **Vágner Károly**, **Vácsek László**, **Wilhelm Ede**, **Pekari János**, **Kreskay Ferencz**. Számvizsgálók: **Fusz Ferencz**, **Henczel Péter** és **Ferencz Gyula**.

Elhalasztott előadás. A szekszárdi r. kath. olvasókör műkedvelői előadása közbejött akadályok miatt folyó hó 14-én lesz megtartva.

MULATSÁGOK.

Táncmulatság. A szekszárdi polgári olvasókör f. hó 1-én kitűnően sikerült táncestélyt rendezett. Bár a mulatság nem volt annyira látogatott, mint az előző estély, de ezt pótolta a résztvevők kitűnő hangulata.

A faddi kath. ifjusági egyesület 1907. április 14-én vasárnap este fél 6 órakor a „Korona“ nagytermében saját könyvtára javára táncszal egybekötött szinelőadást tart. Színre kerül: **Ney Károlynak „Ő jön!“** és az „**U t o l s ó s z o b a**“ című bohózat. Belépő díj. I—II. sor 1 kor., a többi széksor 60 fill., állóhely 40 fillér. gyermekjegy a szombati előadásra 20 fillér, felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

GAZDASÁG.

Az országos magyar méhészeti egyesület.

Talán nem lesz érdektelen ha a kikelet megnyitával, — a tavasz virággal himzett mezején, — melynek életet, hangozt a ési csergő madarak és döngicselő méhek adnak, — röviden megemlékezem az országos magyar méhészeti egyesületről.

Az egyesület székhelye Budapest (Köztelek). Elnöke: **Gr. Zichy Aladár**. Igazgatója: **Szilassy Zoltán** országos képviselő, aki az egyesületet vezető igazgatóválasztmány élén áll.

Az egyesületnek ezidőszert 2716 tagja van. Minden rend. tag évi 5 kor. díjat fizet, s azért minden egyes tag évenként körülb. 300 lapra terjedő u. n. „Magyar méh“ (vagy Ungarische Biene) méhészeti szakközlönyt nyeri. Az egyesület ezenfelül bármely tagnak utbaigazítást, felvilágosítást nyújt méhészeti dolgokban.

Azonban mindezeknél fontosabb szolgálatot tesz az egyesület a tagoknak, s ez az, hogy bármely tag méztermelésének eladását díjtalanul közvetíti, a méznek piaci árát ki fizeti. Ezen feladatát az egyesületnek egy bizottság, az u. n. Méz értékesítési bizottság teljesíti, a Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezete útján. A mézet, vagy viaszt termelő tag, tehát termékét bármely időben pénzre teheti s nem kell az árára várakoznia hónapokon át mint azelőtt, vagyis mint abban az időben a mikor azt, a régi volt egyes tisztviselők, mint bizományosok, csak akkor fizették ki, ha a részét eladniok sikerült.

A méztermékeknek ily módon való értékesítését az egyesületnek fáradsatlan új igazgatója: **Szilassy Zoltán** tette lehetővé; aki az értékesítési bizottság alapszabályait is megalkotta. A bizottság számadása nyilvános és az minden évben a méhészeti egyesületi közgyűlés elé terjesztetik.

Az országos magyar méhészeti egyesületnek van még egy méhkaptárt és méhészeti eszközöket előállító gyára, mely a legolcsóbb, legjutányosabb, legtökéletesebb méhkaptárokat, mézpergetőket stb. szolgáltatja, s a képes, ábrázatos árjegyzéket bárkinek megküldi.

Az orsz. magy. méh. egyes. ezelőtt két évvel 50 korona deficzittel a bukás, a fel-

oszlás szelén állott, de azt az igazg. alelnök önfeláldozó munkássága és nemességűsége a bukástól megmentette, s azt oly biztos alapra fektette, hogy bátran elmondhatjuk az egyesületre, nem volt, hanem lesz.

Dr. Hilbert István
igazg. választmányi tag.

A triesti általános biztosító társaság (Assicurazioni generali) f. é. március hó 21-én tartott 75-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1906. évi mérlegek. Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok óvációban részesült, melyek a világ minden részéből a legszívvelősebb formában megnyilvánultak. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 849 570,242 korona és 52 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 38.862,847 korona és 74 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.657,486 korona 07 fillérrel 232.734,149 korona 05 fillérre emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tükörüveg-biztosítást a díjbevétel 15.386,704.734 korona biztosítási összeg után 25.505,395 korona 14 fillér volt, miből 9.306,044 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 16.199,350 korona 69 fillérre rugott, mely összegből 11.538,632 korona 29 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 103.743.787 korona 95 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.916,243 korona 47 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.676,243 korona 96 fillérre rugott. Károkért a társaság 1906-ban 34.650,665 korona 27 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 861.570,345 korona és 95 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.014,452 korona 75 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerint nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 17.013,704 korona 71 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.119,637 korona 54 fillért tesz ki. Ezekon kívül fennáll még egy 1,471.110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 270 052 078 korona 64 fillérről 292 979 592 korona 76 fillérre emelkedtek melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 51.530,990 korona 74 fillér 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 22 590,292 korona 99 fillér 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2.228,403 kor. 80 fillér 4. Értékpapírok 201.268,234 kor. 28 fillér 5. Tárcsa váltók 664,481 kor. 84 fillér 6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7.350,000 kor. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7.347,189 kor. 14 fillér összesen 292 979 592 kor. 76 fillér. Ezen értékből 60,5 millió korona magyar értékekre esik.

HIRDETÉSEK.

Fajtiszta orpington

2 tojó és 1 kakas 40 koronáért azonnal **eladó.**

Czim a kiadóhivatalban.

Üzlet áthelyezés.

Üzletemet **május hó 15-én saját házamba**, a volt Goldberger-féle házba, a **Garay-téren lévő volt nagytőzsde helyiségébe** helyezem át, s teljesen modernül rendezem be, gazdagon felszerelve ékszer, arany és ezüst tárgyakkal, hogy a legkényesebb izléseket is kielégíthessem.

Schulz Gusztáv

ékszerész és órász 1-15

Szekszárdon.

Alkalmazást nyer

előkelő, jól bevezetett, az összes ágakat művelő **biztosító részvénytársaságnál** a megyében és az itteni piacon otthonos, az üzletszerzésben jártas, jó megjelenésű, 30 évnél nem idősebb nőtlen fiatal **hivatalnok**, valamint kereskedelmi képzettségű **gyakor. nok.** Az állások később nyugdíjjal és esetleg a központba való áthelyezéssel járnak. 1-2

Írásbeli ajánlatok, körülményes adatokkal „Szép jövő” jelige alatt **Eckstein Bernát** hirdetési irodájába, **Budapest, V, MÉRLEG-U. 12** alá küldendők.

Árlejtési hirdetmény.

A szekszárdi bátaszéki-utcai r. k. iskolánál **két új tanterem és szolgáló lakás építésére** ezennel árlejtés iratlik ki. A szakértőileg előirányzott építési költségek 10940 kor. 87 fillért tesznek ki.

Ajánlatot tenni szándékozók felhivatnak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat az előirányzati összeg 10%-ának megfelelő bánatpénz deponálása mellett **f. évi április 21-nek déli 12 órájáig** a szekszárd-újvárosi plebánia-hivatalnál annál bizonyosabban benyújtsák, mert később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az építési terv és költségvetés a hitközségi pénztári helyiségben (belvárosi r. k. iskolaépületben) bármely hétköznapon d. é. 8—12 óráig és d. u. 2—4 óráig megtekinthető.

A r. k. hitközségi tanács és iskolaszék fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül teljesen szabadon választ-hasson, esetleg valamennyit visszautasíthassa. Az iskolaszék határozata csak az egyhm. hatóság hozzájárulása után lesz a hitközségre nézve kötelező.

Szekszárd, 1907 április 5.

Róm. kath. hitközségi tanács
és iskolaszék.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V, Dorottya-utca 10. sz.

A „Gazdaság” rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréslopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság” számára.

A szekszárdi főügynökség:

Sarkadi Andor.

Ideális arcz-eréme a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS
szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.
Diana szappan 70 fillér.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 9-52

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszön.

Felvágott kemény tűzifa, száraz

elsőrendű legjobb minőségű gyertyánfa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű hasáb, ugyancsak dorong-tűzifa jutányos árban, saját telepemem, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Kívánatra a fát, ugyancsak a szénét saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 3-10

Eladó

olcsón, kedvező fizetési feltételek mellett egy jókarban lévő 14 lóerejű

benzin cseplőgép

teljes felszereléssel együtt.

Megtekinthető

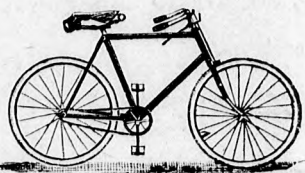
2-3

Thész Orbánnál Bátaszéken.

Eladó ház.

A Széchenyi-utczában, a „Szekszárd Szálló“ közelében, egy öt szobás lakással s megfelelő mellékhelyiséggel bíró ház, mely tüzeti célokra is kiválóan alkalmas, szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad e lap szerkesztősége és kiadóhivatala.

A Styria- és

Demokrata-kerékpárok

az elsők között is elsők. Két évi jótállás.

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból és felszerelési tárgyakkból, valamint a legjobb minőségű kerékpárgummikból nagy raktár.

Nagy javító-műhely. PUCH-motorkerékpárok.

Olcsó árak. Árjegyzék ingyen. Még mielőtt kerékpárt, vagy alkatrészt rendelne, ne mulassza el árjegyzékünket kérni.

Tolnamegye legnagyobb kerékpár és varrógép raktára.

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép, kerékpár nagyraktára és javító műhelye

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

14-25

Ha köszvényben, reumában, ischiában szenved,

vegyen egy üveg

Dr. Fiesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és deréktájsát, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmasokat és dagasztásokat biztosan gyógyít. Hatása a legrovidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában Győr, Baross-utca 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Manhold Kálmán Kula

Bácsmegeyének a Telescska magaslatán fekvő jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti hárle-tén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon faj-tisztán, sima és gyökeres szőlőoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma, körte, barack és kajszinfa 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokból.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sikerültek, semmitféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenálló. Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök. Szíves megkereséseket kér:

Manhold Kálmán nagybérli.

Hajlétavolító! Hölgyek figyelmébe!

„Szomet“ amerikai újdonság az arez bármely részén és a karon a szőr-kinövéseket könnyű kezeléssel pár perc alatt gyökerestől eltávolítja biztos sikerrel. Használati utasítással díszesen küld 10 korona utánvétellel magyarországi kizárólagos főraktárából Soós Károly, Marosvásárhely.

Sikerült az Orsz. Postókv. Áruház-nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós fémruha szövetet egy csödbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronaért egy teljes férfiöltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp sevíot szövetet. Sötétkeket vagy feketét 7 koronaért. A fenti edget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányoznak az eredeti „Styria“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIA kötőgép-gyár magyarországi képviselője FOGL J. L. műgépész Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Farsangra

és egyéb alkalmakra készítek tánczrendeket olcsó, közép és egész finom minőségben, minden színben. Együttal ajánlok zsinórokat, paszomántokat, selyemgombolyagokat, könyv-zsinórzatokat egész és félselyemben és pamutban, minden fajtaban. Legelőkelőbb referenciák. Megrendeléseket jutányosan és gyorsan teljesítek.

Schwarcz Jakab paszománygyáros
Budapest VIII, Rombach-u 3.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése **Tarcal** (Zemplénmegye.)

- 1000 drb Gleditschia csemete 4
- 1000 „ 2 éves akác-csemete . 10 és 15
- 1000 „ 1 „ „ 4-6 és 16
- 1000 „ vadalma csemete . . 12 és 20
- 1000 „ vadkörte csemete . . 14 és 25

Nagyvirágu kerti díszszegfű tövek 120 drb
2 éves bokorrózsák 10 drb 5 kor., 100 drb 35
2 „ hónapos rózsák, 10 drb 5 kor., 100 drb 35

Elsőrendű kerti magvak, virághagymák, dísz-növények legolcsóbb árakon. — 160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra bérmentve.

Szőlőoltványok!

Hányok pótlására: Két éves, száza 20 kor.
Telepítésre: Gyökeres szőlőoltvány, ezre 160 kor., sima 90 kor. Felsőltvány I. 200 kor., ez szépséghibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és leg-bőtermőbb bor- és csemege fajokból. Hegyi bor leg-olcsóbban. — Árjegyzék ingyen.

Székely I. József, Gyöngyös.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

22-52

föltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házbau nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és deréktájsuál, ütés, erőltetés, ficzamosodásuál, fülfájás és fülzugás, fej-és fogfájásuál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmező-vásárhely, Kossuth-tér.

Ára egy üvegnek 2 korona — Próbáüveg 1 kor. 6 kor. rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadoz mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélui.

Ház eladás.

A tolnai sörházban a **régi sör-főzdei épület**, mely igen szilárd anyagból van építve, akár egészben, akár fele részben szabad kézből eladó. A tulajdonos a vétel után azonnal birtokba is léphet. — Ugyanott 12 métermázsas **falkötő vas** eladó. Bővebb felvilágosítást ad

Martin Antal,
a sörház tulajdonosa.

2-3

Eladó

öt drb óriási kivágott **diófa** és egy **körtefa Pakson.**

Bővebbet **Vetter Mártonnál Pakson**
(Vörösmarty-utca.) 2-3

Női kalapdivatterem

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szíves figyelmébe ajánlom most megérkezett legújabb párisi divatu tavaszi és nyári

női kalap-ujdonságaimat

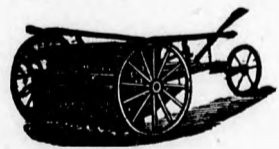
a legelegánsabb kivitelben.

Különösen ajánlom esinosságuknál és olesóságuknál fogva a raktáron lévő **gyermek és sport-kalapokat**, melyek minden versenyt felülmulnak.

Gyermek-kalapok **diszitve 3 koronától kezdve** feljebb kaphatók.

Olcso árak! Pontos kiszolgálás!
Gyászkalapok és fátolok nagy választékban.

Frának Jánosné
Szekszárd, Széchenyi-utca.

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,
borprés- és
szőlőzuzókban, 14-26
takaréktűzhelyekben.

326. sz.

1907.

Kánya község előljáróságától.

Árverési hirdetmény.

Kánya község előljárósága közhírré teszi, hogy Kánya község határában a volt urbéres birtokosság területén gyakorolható

vadászati jog

6 egymásután következő évre, vagyis **folyó évi augusztus hó 1-től 1913. évi július hó 31-ig** terjedő időre Kánya községhezánál **folyó évi április hó 30-án d. e. 9 órakor** tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 50 korona. Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban betekintheők.

Kányán, 1907 márczius 26-án.

Keszler Károly
jegyző.

2-2

Takács György
bíró.

310. sz.

1907.

Kánya község előljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

A kányai **nyári menedékház vezetőnöi állásra** pályázat hirdettetik.

Javadalom az egész idényre, vagyis június, július és augusztus hónapokra összesen 80 korona.

Felszerelt kérvények **április hó 20-ig** alulírott előljárósághoz küldendők be. Kányán, 1907 márczius 22-én.

Keszler Károly
jegyző.

2-2

Takács György
bíró.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

FRITZ L. GYULA

vas, szerszám és gazdasági gépraktára

Szekszárd, Dicenty-ház.

Ajánlja a legkitünőbb gyártmányu vasáru ezikkeit, u. m.: **asztalos, lakatos és kovács szerszámokat,**

gazdasági eszközöket,

különféle legkitünőbb minőségű **permetezőket** és valódi tégely aczéi törhetetlen bácskai **eketesteket**, kész **vas ekéket**, **aczel kapákat** és kitünő minőségű **metsző ollókat.**

Rudvasat és valódi **winter-tengelyeket**, horganyozott **sodrony kerítéseket** és **tüskés sodronyokat**, **revolvereket** és **fegyvereket**, konyhafelszerelési ezikkeket.

Az építkezők részére valódi szagtalan elszigetelő és **kátrány fedéllemezeket**, kátrányt és carbolineumot gyári áron és **feltétlen megbízható kiszolgálás** mellett.

2-3